

In deze patiënteninformatie, vindt u informatie over het gebruik van een gipsbroek bij kinderen met een aangeboren heupluxatie. Er wordt uitleg gegeven over wat een gipsbroek is en er staan tips in voor de verzorging van uw kind met een gipsbroek.

Wat is een gipsbroek? Een gipsbroek is een rondom het onderlichaam aangelegd verband van kunststof "gips". De gipsbroek zit vanaf de taille tot aan de enkels en heeft een uitsparing in het kruis. Het verband zorgt ervoor dat de heupkop stevig op zijn plaats in de heupkom blijft. De gipsbroek bestaat uit verschillende lagen: een tricot, watten en gips.

Een gipsbroek wordt meestal aangelegd voor een periode van twee maal zes weken.

Tips voor de verzorging van het gips

- Verschoon regelmatig de luiers. De eerste 2-3 nachten een keer extra verschoonen, nadien indien nodig.
- Nat geworden gips droogt u met de föhn (koude lucht).
- Vies gips reinigt u met weinig water en droogt u met de föhn.
- Als het gips gaat slijten vraagt u aan de medewerker van de gipskamer vilt met plaklaag. Hiermee kunnen thuis de scherpe randen afgeplakt worden. De randen van het gips kunt u ook afplakken met een deel van een inlegkruisje of een breed stuk leukoplast.
- Bij ontlasting of diarree kunt u met in olie gedrenkte wegwerpdoekjes tussen het gips en de huid vegen. Wanneer het echt niet schoon te krijgen is, neem dan contact op met de gipskamer.

Controleer regelmatig:

Of de circulatie goed gaat:

- of het gips niet te strak zit en niet knelt;
- of de tenen mooi roze zijn en de teennagels roze kleuren na indrukken;

- of de voetjes niet te koud of te warm zijn;
 - of de tenen kunnen bewegen;
 - of de tenen niet dik worden;
- en
- of er geen scherpe randjes aan het gips zitten.

Denkt u dat er iets niet goed is of twijfelt u daarover, neem dan contact op met de gipskamer van het ZMC van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur.

Het telefoonnummer is: 075-6502065. U krijgt dan het klantencontactcentrum en deze kunnen u doorverbinden met de gipskamer.

Tips voor de verzorging van uw kind in een gipsbroek

Krampjes

Hoe jonger een kind, hoe minder last het lijkt te hebben van het gips. Een uitzondering kan hierop zijn wanneer een baby last heeft van krampjes. Het gips belemmert immers het optrekken van de beentjes. Daarom raden wij u aan om na het voeden wat langer de tijd te nemen om uw kind te laten boeren.

Bewegelijkheid

Na verloop van tijd kan een kind in een gipsbroek zich vaak omrollen. In buikligging kan het proberen te 'tjgeren'. Bij uitzondering gaat een kind soms staan in een gipsbroek, maar dit mag u niet stimuleren door het kind bijvoorbeeld zelf rechtop te zetten.

Tillen

Een kind met een gipsbroek mag nooit alleen onder de oksels worden opgetild. U moet het onderlichaam altijd ondersteunen. Een kind in een gipsbroek is wat zwaarder en lastiger te tillen. Om rugklachten bij uzelf te voorkomen is een goede werk- en tilhoogte belangrijk. Maak de commode of aankleedtafel zo hoog mogelijk en verhoog ook de bed- en boxbodem. Uw kind kan vaak nog prima zitten in een wipstoeltje, zonder opstaande randen. Ook een zitzak kan ideaal zijn, deze vormt zich namelijk om het kind heen.

Rugligging/op schoot

Wanneer uw kind op de rug ligt, legt u dan een kussen of handdoekrol onder de beentjes. Hierdoor heeft uw kind minder last van druk van het gips in de rug. Ook zwelling van de voetjes wordt zo voorkomen, omdat de beentjes hoger liggen. U kunt uw kind gerust op schoot nemen.

De luier

We raden u aan een (kleine maat) luier in de gipsbroek aan te leggen of een tenalady. Dit voorkomt dat het gips nat en vies wordt door urine en ontlasting. De gipsbroek moet daarvoor voldoende ruimte geven. De luiermaat is afhankelijk van de grootte van uw kind en de afmeting van de opening in het gips. Maakt u gebruik van bijvoorbeeld een platte houten spatel om de luier goed onder het gips te krijgen. Een grotere luier gaat over het gips heen om de inlegluier op zijn plaats te houden. Peuters plassen meer dan baby's. Als ze nog niet zindelijk zijn, is het daarom moeilijk het gips droog en schoon te houden. Verschoon uw kind om de drie uur.

Drukplekken

Op de billen, de onderrug en de stuit kunnen drukplekken ontstaan. Dit voorkomt u door de huid met een uitgeknepen washand en koud water te wassen, het liefst zonder zeep. Daarna kunt u de huid goed insmeren met babyzalf. Ook is het goed om uw kind afwisselend op de buik en de rug te leggen. Houdt wel altijd toezicht als uw kind op zijn buik ligt.

Wassen (haren wassen)

Een kind met een gipsbroek kan niet in bad of onder de douche. U kunt uw kind wel met een washand wassen. Gebruik niet te veel water zodat het gips niet nat kan worden. Gebruik weinig zeep omdat het moeilijk is met een washand alle zeepresten goed te verwijderen.

Wanneer u thuis de haren wast, gaat dit het makkelijkst wanneer u uw kind laat liggen op het aanrecht in de keuken.

Kleding

Over de luier kan een rompertje gedragen worden. Meestal heeft u een of twee maten groter nodig dan normaal. Een kind in een gipsbroek kan geen gewone broeken dragen. Deze kunnen op maat worden gemaakt/vermaakt, met een sluiting in de zijnaad of met binnenbeensluiting. Ook kunt u gebruik maken van een grotere maat broek. In de winter is het voor kinderen met een gipsbroek prettig om te grote sokken over de voetjes te dragen.

Voeding

Als u borstvoeding geeft, dan kunt u daar mee doorgaan. Het is soms even uitproberen wat de beste houding is voor u en uw kind. Een hoofdkussen of borstvoedingskussen kunnen hierbij heel handig zijn.

Spelen

Kinderen gaan graag op ontdekkingstocht. Een rola of buikkarretje kan hiervoor een handig hulpmiddel zijn. Vooral voor kinderen vanaf negen maanden, de leeftijd waarop veel kinderen gaan kruipen. Een rola is gemakkelijk zelf te maken. Maak onder een plank, die bekleed is met stof en een zachte (schuimrubber) onderlaag, drie zwenkwieltjes. De plank stemt u af op de grootte van uw kind in het gips, zodat het erop kan liggen en zich op de buik kan voortbewegen. Zorg voor ruimte om het hoofdje op te leggen. Maak het kind met riempjes of klittenbandjes vast om te voorkomen dat het van de rola afglijdt.

Op een vloerkleed kan een kind buiten op de buik op de grond spelen. Naast een andere kijk op de omgeving is het ook een oefening voor de rugspieren. Pas op dat uw kind het niet te warm krijgt, houd uw kind daarom uit de zon ivm transpireren onder het gips.

Slapen

Bij oudere kinderen met een gipsbroek ontstaan soms andere slaapgewoonten. Ze kunnen bijvoorbeeld korter gaan slapen. Kramp, jeuk en het onvermogen om te kunnen draaien zorgen soms voor verstoorde nachten. Hieronder geven wij u enkele tips voor het slapen:

- Met o.a. kussens onder de benen, kunt u een comfortabele houding voor uw kind bewerkstelligen.
- Sommige kinderen worden huilend wakker. Meestal hebben ze dan kramp. Masseren van de enkels en voeten kan helpen.
- Een kind in een gipsbroek heeft het vaak snel warm. Denk daaraan bij het toedekken van uw kind.

Het vervoer

Bij het vervoeren van uw kind met de gipsbroek kunnen problemen om de hoek komen kijken. Uw kind is zwaarder en meestal breder dan normaal. Met wat trucjes komt u soms al een heel eind. Soms lukt het om uw kind te plaatsen in een brede kinderwagen of maxi-cosy, evt opgevuld met een deken. Anders kunt u een tweelingwagen of bolderkar gebruiken. Een buggy die helemaal plat kan, is ook geschikt om uw kind te vervoeren.

Het kan lastig zijn om een geschikt autostoeltje te vinden. Het is soms nodig om de riempjes te laten verlengen. Bij de Vereniging Aangeboren Heupafwijkingen kunt u speciale autostoeltjes huren. Ook kunt u daar terecht voor informatie over de leverancier van deze speciale autostoeltjes.

Bij het CBR kunt u meer informatie krijgen omtrent een aanvraag ontheffing voor het gebruik van een goedgekeurd kinderbeveiligings-systeem voor uw kind.

Houdt u rekening met de veiligheid!

Tot slot

Voor meer informatie over kinderen met een aangeboren heupafwijking kunt u terecht bij:

Vereniging Aangeboren Heupafwijkingen (VAH)

Postbus 1143

3860 BC Nijkerk

Tel: 033 247 14 64

www.heupafwijkingen.nl

E-mailadres: info@heupafwijkingen.nl

Het boekje van de vereniging aangeboren heupafwijkingen en hun website geven veel bruikbare tips voor de verzorging van hun kind. Er staan adressen waar je babyspullen kunt lenen/kopen.